

Ersätтарыttrande till Kommunstyrelsen 27 oktober 2009

§ 150 Upphandling av simhallstjänster i ny badanläggning

Tyresö kommun är en typisk moderatstyrd kommun när det gäller att privatisera den kommunala verksamheten. Vi önskar att kommunen och den borgerliga majoriteten visade samma framåtanda när det gäller miljö- och klimatfrågorna, men här brister det rejält.

Både Miljöpartiet och Vänsterpartiet har lämnats utanför upphandlingen – en så kallad konkurrenspräglad dialog, från beslutet om upphandling tills dess att avtalet ska undertecknas. Att genom denna typ av upphandling undanhålla för förtroendevalda och kommuninvånare i ett av Tyresö kommuns största ekonomiska åtagande genom tiderna, är för oss helt oförståeligt. *Miljöpartiet anser att en fråga av denna karaktär ska beslutas av kommunfullmäktige.* Förtroendevalda och kommuninvånare ska delaktiggöras – synpunkterna ska tillvaratas och det ekonomiska åtagandet förankras.

Nu beslutar kommunstyrelsen om avtalets undertecknande – 14 miljoner kronor per år (mer när räntan stiger) i 30 års tid(!). Kommunfullmäktige ska fatta beslut om en borgen på 140 miljoner kronor (trots tidigare beslut om att Tyresö ska vara restriktiva med borgensåtaganden). I avtalet finns vaga skrivningar som kan komma att stå kommunen mycket dyrt framöver. Den moderatledda majoriteten hade för avsikt att inte offentliggöra avtalet, utan menade att kommunfullmäktige skulle fatta beslut om borgensåtagande utan några underlag. Hur är detta möjligt?!

Därutöver är energiredovisningen knapphändig i upphandlingsärendet, då ansvariga för upphandlingen, inte efterfrågat specificerade uppgifter eller överhuvudtaget ställt några som helst krav när det gäller miljöanpassning och energieffektivitet!

Tyresö kommuns moderatledda majoritet får gärna snacka mindre och agera mer. Det går inte längre att strunta i sitt ansvar för planerandet av ett hållbart samhällsbyggande. Alla beslut ska ha ett klimat- och miljöperspektiv! Utsläppen av växthusgaser måste minska och samhället anpassas till klimatförändringarna. Vid all upphandling och beställning *måste* kommunen ställa krav om miljöanpassning och energieffektivitet! Det handlar om ekonomiska och ekologiska förutsättningar för en hållbar utveckling, dvs. – minskad miljöbelastning och minskade utsläpp av växthusgaser.

Att i ett sent skede (när upphandlingen i princip är klar) skicka en fråga till entreprenören (konsortiet) om ”miljötänket” – för att det kan komma frågor från politiker, är ett helt oseriöst förfarande. Krav ska ställas vid upphandlingsskedet och inte överlämnas till leverantörernas ansvar! Det är helt oförenligt med en ansvarstagande politisk ledning. Det är fråga om lokalt ekonomiskt ansvarstagande och globalt klimatansvar, eftersom utsläpp och åtgärder är lokala.

Det finns för övrigt både EG-direktiv och propositioner som reglerar den offentliga sektorns ansvar vid offentlig upphandling, där krav ställs om energieffektivitet och miljöanpassning.

**Prop. 2008/09:162, En sammanhållen klimat- och energipolitik. Klimat. Kap 8.18
Miljöanpassad offentlig upphandling**

Regeringens bedömning: Miljöanpassad offentlig upphandling är ett marknadsbaserat styrmedel baserat på väldefinierade miljökrav för att styra i första hand offentlig konsumtion och produktion mot långsiktig hållbarhet. Miljökrav vid offentlig upphandling kan bidra till en teknikutveckling, som kan stärka svenska företags konkurrenskraft även på andra marknader med liknande miljökrav. **Det är viktigt att den offentliga sektorn är ett föredöme i arbetet mot en hållbar utveckling.** *Den offentliga sektorn bör så långt som möjligt enligt LOU (lag (2007:1091) om offentlig upphandling) och LUF (lag (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster) och gemenskapsrätten ställa miljökrav vid upphandling.*

**Prop. 2008/09:163, En sammanhållen klimat- och energipolitik. Energi. Kap 11.6
Offentlig sektor, Krav på energieffektivitet vid offentlig upphandling**

Enligt energitjänstedirektivet ställs det krav att offentlig sektor ska vara ett föredöme vad gäller energieffektivisering. Det uttrycks på flera ställen i direktivet. I ingressen står det t.ex. i sats nr 7 och 8 följande: (7) Direktivets syfte är inte endast att främja utbudet av energitjänster utan också att stimulera efterfrågan på ett bättre sätt. Den offentliga sektorn i varje medlemsstat bör därför fungera som ett exempel när det gäller investeringar, underhållskostnader och för förbättrad energieffektivitet. Den offentliga sektorn bör därför uppmanas att integrera hänsynen till förbättrad energieffektivitet i sina investeringar, avskrivningar och driftsbudgetar. Den offentliga sektorn bör vidare sträva efter att använda energieffektivitetskriterier vid offentlig upphandling [...],

Av särskilt intresse är alltså offentlig upphandling. I artikel 5 i direktivet förtydligas förpliktelsen för offentlig sektor. "Effektiv slutanvändning av energi i den offentliga sektorn 1. Medlemsstaterna skall se till att den offentliga sektorn fungerar som ett exempel i samband med detta direktiv. För detta ändamål skall medlemsstaterna på ett effektivt och lämpligt sätt informera medborgarna och/eller företagen om den offentliga sektorns roll som exempel och om de åtgärder som den vidtagit. [...]"

Redan i propositionen Samverkan för en trygg, effektiv och miljövänlig energiförsörjning (prop. 2001/02:143) som låg till grund för det förra energipolitiska programmet fastslog dåvarande regeringen följande: "I den offentliga sektorn bör krav på energieffektivitet ställas vid offentlig upphandling./.../ Sju år har förflutit sedan den förra propositionen presenterades. Regeringen anser att det är dags att flytta fram positionerna. Den offentliga upphandlingen omsätter ca 500 miljarder kronor årligen. Den offentliga upphandlingens påverkan på miljö och energi användning är därmed betydande.

Upphandlingsutredningen

Upphandlingsutredningen 2004 har i sitt slutbetänkande Nya upphandlingsregler 2 (SOU 2006:28) bl.a. lämnat ett förslag om att upphandlande myndigheter och enheter bör ställa miljökrav i den utsträckning det är påkallat med hänsyn till upphandlingens art. Betänkandet har remissbehandlats och är föremål för fortsatt beredning inom Regeringskansliet.

Gällande prissättningen för badgäster

Miljöpartiet anser att prissättningen med fördubblade priser för barn och ungdomar 7-18 år, har en utestängande effekt. Förslaget/avtalet innebär att många barn och ungdomar inte kommer att ha råd att nyttja badanläggningen – trots att deras föräldrar och de själva i förlängningen är medfinansiärer till badanläggningen. Vi anser att Tyresö ska bygga en anläggning som riktar sig till alla barn och ungdomar.

- Mot bakgrund av ovanstående hade jag om jag haft yrkanderätt i första hand yrkat återremiss på ärendet, och i andra hand yrkat avslag på att upphandlingsavtalet om badanläggning undertecknas.

Marie Åkesdotter
för Miljöpartiet de gröna i Tyresö